

[Finansministeren.]

at inddrage stort mere, af Hensyn til de Virkninger, noget saadant vilde kunne have paa det økonomiske Omraade. Til Gengæld er det ogsaa en væsentlig Stabiliseringsforanstaltning; den skulde paa længere Sigt kunne bevirke, at vi faar noget stabiliserede Pengeforhold, og at vi derfor nu i større Omfang, end det ellers vilde være muligt, kan afskaffe nogle af Krigstidens mange Restriktioner.

Der bliver jo alligevel dette tilbage, at vi faar en meget betydelig Statsgæld. Vi har allerede faaet den stærkt forøget paa Grund af den Opsugning, der har fundet Sted gennem Statslaan, og det vil blive nødvendigt at gaa videre ad samme Vej. Medens vi havde en Statsgæld paa godt 1½ Milliard Kr. før Krigen, er vi nu oppe paa omkring ved 10 Milliarder Kr. Derfor vil der blive betydelige Skatter at betale for hele Befolkningen i de kommende Aar, men ved denne Foranstaltning lægger man forlods en relativ betydelig Del af Byrden paa den Del af Befolkningen, der har de bredeste Skuldre, og navnlig paa den Del, som har haft relativt gode Kaar under Krigen paa Grund af Forskydninger, som ikke har kunnet afværges, medens Befolkningen i øvrigt har haft mindre gode Kaar. Derved bliver Foranstaltningen ogsaa Udtryk for en Solidaritet mellem de forskellige Samfundsklasser, som altid bør herske i et demokratisk Folk.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Thomsen: Man plejer at sige om os, der har med Udskrivning af Skatter at gøre, at vi regner altid med store Tal. Naar jeg, som dog har haft lidt med Skatteudskrivning at gøre, nu stilles over for de Tal, dette Lovforslag rummer, maa jeg omtrent føle mig selv som henhørende til en Børnehøve; men med den Forudindførelse i Spørgsmaalet, vi tidligere har faaet gennem Professorudvalgets, det saglige Udvalgs Betænkning, og den Information, vi nu har faaet af et saa betydeligt Medlem af dette Udvalg som den højtærede Finansminister, maa vi dog være i Stand til at udtale os — selv om dette Spørgsmaal altsaa drejer sig om meget store Beløb. Jeg skal da paa mit

Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til en velvillig Behandling her i Landstinget.

Gennem Besættelsesaarene steg Indkomsterne her i Landet, som det ogsaa blev nævnt af den højtærede Finansminister, meget stærkt, men ogsaa meget ujævnt. Naar vi ser Resultatet for 1945, som er Grundlaget for indeværende Aars Skatteudskrivning, vil vi nok faa at se, at de skattepligtige Indkomster her i Landet under hele Krigsperioden er blevet betydeligt mere end fordoblet — jeg regner som første Grundlag med Skatteaaret 1939—40, det vil sige Indtægtsaaret 1938—39. Det er en Ting, vi har været klar over, og det er derfor ogsaa fra mange Sider blevet hævdet, og med ikke ringe Ret, at Merindkomst- og Krigskonjunkturbeskatningen burde have været benyttet i stærkere Grad, medens Tid var; og medens Indtægterne flød saa stærkt ud over visse Dele af Samfundet; derigennem kunde man have imødegaaet i hvert Fald en større Del af Besættelsestidens særlige Udgifter, end det nu har været Tilfældet. Var dette sket, havde vi næppe staaet saa svagt, som vi nu gør, over for de ledige Penges Problem.

Men ved Siden heraf har vi ogsaa set, at Krigstiden og den Pengepolitik, der blev ført, har været Grobund for Formuerne, som har fremvist betydelig Vækst under Besættelsen, og naar vi faar 1945-Resultatet med, skal det nok vise sig — særlig med Formueopgørelsen af Juli 1945 in mente —, at Formuen i Landet er steget meget betydeligt. For det sidste Aar, vi har en bestemt Opgørelse for, Indtægtsaaret 1943, altsaa Skatteaaret 1944—45, regner vi med en skattepligtig Formue paa over 9 Milliarder Kr., og det skal sikkert vise sig, naar vi nu faar 1945 med; at vi, om end vi ikke har naaet det dobbelte Beløb, saa dog er kommet betydelig højere op. Det samme, som var Tilfældet med Indtægterne, gælder ogsaa for Formuerne, at Stigningen har været meget ujævn og endnu mere ujævn end for Indtægternes Vedkommende. Naar Merformuebeskatningen nu er paa Dagsordenen; er der derfor nogenlunde Ænighed om, at en saadan Beskatning, Eengangsskatten, som den nu kaldes, er nødvendig for Saneringen af vort Pengevæsen. Det fremgaar ogsaa tydeligt af Finansministerens klare Udvik-